

2 · 2012

Kipinät

Tietoa ja kokemuksia terveystiikunnasta

Kävellen kauppaan, pyörällä postiin

30-31

12-13 Aluekehityksessä liikunnalla oma rooli

16-17 Kuntokatsastus ulkoilureitillä

TEKSTI: LIISAMARIA KINNUNEN
KUVAT: KALLE AALTONEN JA JOHANNA TASKINEN

Kävellen kauppaan, pyörällä postiin

Matkaa polkupyörällä Helsingin keskustasta Pohjois-Haagan kaupunginosaan kertyy hieman vajaa yhdeksän kilometriä. Pohjois-Haagassa välimatkat asuinalueiden ja palveluiden välillä ovat huomattavasti lyhyempiä, joten kävely ja pyöräily olisivat luonnollisia asiointiliikkumisen muotoja alueella. Lihasvoimaiset arkiliikkujat eivät kuitenkaan erotu Pohjois-Haagan katukuvassa, kun taas ajoittaiset liikenneruuhkat ja uhka lähipalveluiden häviämisestä ovat todellisuutta.

Tukea Liikkumisen ohjauksen ohjelmasta

Pohjois-Haagan asukasaktiivit tiedostivat tilanteen ja päättivät ryhtyä kohentamaan asuinalueensa ympäristöä ja elinvoimaa. Aktiivit muodostivat keskuudestaan liikenneryhmän, jonka toiminnan tavoitteena on parantaa Pohjois-Haagan liikenneoloja, lähipalveluiden säilymistä sekä alueen viihtyisyyttä. Syntyi Liikkumisen ohjauksen -hanke ”Kävellen kauppaan, pyörällä postiin” -toimintamalli lähipalveluiden asiointireittien kehittämiseksi.

Päätavoitteena on pitkällä aikavälillä vaikuttaa asukkaiden halukkuuteen tehdä asiointimatkoja kävellen ja pyörällä niin viestinnän kuin ympäristön parantamisen avulla. Tavoitteeseen tähdätään erilaisten hankkeissa syntyvien prosessien kautta.

Liikkumisen ohjauksen -ohjelman myöntämän rahoituksen turvin hankkeen vetäjäksi saatiin projektipäällikkö **Annamari Ruonakoski** liikenne- ja yhdyskuntasuunnittelun konsulttitoimistosta Linea Konsulteista. Ruonakoski muokkasi yhteistyössä liikenneryhmän vetäjän **Johanna Taskisen** kanssa hankkeen tärkeimmät konkreettiset ta-

voitteet liikenneryhmän ajatusten pohjalta: 1) lähipalvelukartta, 2) yrittäjien ja muiden toimijoiden verkostoituminen ja yhteistyön herättäminen, 3) asukkaiden ja kaupungin eri virastojen yhteistyö sekä 4) konkreettiset kehittämisehdotukset kahdelle tärkeälle kävely- ja pyöräilyreitille.

Haasteena monet toimijat ja tahot

Yksittäisen kaupunginosan kehittämistoimet sisältävät suuren joukon tahoja, joiden kanssa tarvitaan keskusteluja ja yhteistyötä.

– Koko hankkeen suurin riski oli siinä, että lähdettiin edistämään asioita, jotka ovat monen, erilaisia intressejä omaavien tahojen hallinnan ja toimivallan alla. Kävelyympäristö on tyypillisesti tällainen kohde, Ruonakoski valottaa projektin käynnistämistä.

Kiinteistöjä ja katutilaa hallinnoivat useat eri tahot, joten asianosaisten selvittäminen ja yhteyden saaminen heihin oli työlästä.

– Omaa kaupunginosaa koskevat asiat pitää etsiä erikseen eri virastojen ja laitosten sivuilta. Asioiden edistämisessä neuvotteluja käydään sekä kaupunkisuunnitteluviraston että rakennusviraston kanssa ja näidenkin sisällä on useita eri vastuuhenkilöitä eri tehtäville, kuvaa Taskinen hankkeen työläyttä.

Paikallisten yrittäjien osallistumista hankkeeseen rajoittivat kiire ja se, etteivät resurssit tai aina intressikään tunnu riittävän työn ulkopuoliseen toimintaan.

– Työn alussa järjestetyn keskustelutilaisuuden sijaan yrittäjiä olisi kannattanut lähestyä ehkä kyselyllä, aprikoi Ruonakoski näin jälkempäin.

– Eri osapuolilla pitää olla aikaa miettiä asioita ja sitä, mitä ehdotukset heidän oman toimintansa kannalta merkitsevät. Myönteisiä yllätyksiä olivat sekä Helsingin kaupungin että paikallisen ostoskeskuksen isännöitsijän valmius yhteistyöhön. Myös Kannelmäen kauppakeskuksen mukanaolo kertoo, että ehkä yksityisiin tahoihin pitäisi ottaa rohkeammin yhteyttä tällaisissa projekteissa.

Palvelukartta sai hyvän vastaanoton. Kartta on ladattavissa vapaasti netistä: http://kaupunginosat.net/pohjoishaaga/images/stories/kartta_A3_140912.pdf

Arvokkaat aktiivit

Ruonakoski kiittelee liikenneryhmän tarmoa, aktiivisuutta, innovatiivisuutta ja lannistumattomuutta. Ryhmän paikallistuntemus, alan asiantuntemus ja valmiit kontaktit olivat suureksi hyödyksi. Taskinen korostaa myös asukkaiden aktiivista roolia asioiden edistämisessä.

– Loppupeleissä lähipalvelut ja liikkumisympäristö ovat olemassa nimenomaan paikallisia asukkaita varten. Asukkaat ovat asiakkaita, joiden mielipidettä ehkä kuunnellaan virallisilla tahoilla paremmin kuin esimerkiksi yksittäisen yrittäjän ehdotuksia, arvelee Taskinen.

Työn tuloksia

Kävely- ja pyöräilyreittien kehittämiseksi liikenneryhmä kartoitti, valokuvasi ja laati kehittämissuunnitelmat parannettavista kävely- ja pyöräilyreittikohteista. Ryhmä oli yhteydessä Helsingin kaupunkisuunnitteluvirastoon ja jatkaa neuvotteluja kehittämissuunnitelman toteuttamisesta kaupunkisuunnitteluviraston kanssa.

– Keskeisille reiteille on jo saatu kevyenliikenteenviitat ja päätös pyörätelineiden asentamisesta alueen keskeiselle aukiolle, Thalian aukiolle, on tehty, iloitsee Taskinen.

Liikenneryhmä keskusteli myös kauppakeskuksen kanssa kävelen, pyöräillen ja joukkoliikenteellä liikkuvien asiakkaiden olosuhteista. Kauppakeskuksella oli jo valmiina varsin hyvät suunnitelmat esimerkiksi pyöräpysäköinnin edistämiseksi. Ostoskeskuksen toimijoiden kanssa pidetyssä työpajassa isännöitsijä lupasi hankkia aukiolle joulukuusen marraskuun lopussa, jolloin kuusen valot sytytetään.

Alueen puiston, Runar Schildtin puiston, kunnostamiseen asukasaktiivisuus sai vauhtia, ja suunnittelu on luovuttu aloittaa Helsingin kaupungin lähiöprojektin toimesta. Se on suuri askel alueen kehittämisessä.

Lisäksi hankkeessa tuotettiin alueesta palvelukartta, jonka avulla haluttiin lisätä tietoa lähipalveluista sekä niille johtavista kävely- ja pyöräreiteistä sekä muistuttaa asukkaita siitä, että lähipalvelut ovat helposti saavutettavissa lihasvoimin liikkumalla.

Runar Schildtin puisto on asukkaiden läpikuvihialue. Puisto on päässyt hieman repahtamaan, mutta nyt alueen aktiivit haluavat muuttaa kaljoittelupuiston alueen olohuoneeksi.

Asukkaiden aktivoinnin keinoja

Liikenneryhmä keräsi ja hyödynsi kehittämissuunnitelmiinsa asukkaiden ideoita ja ajatuksia netin, sähköpostin ja palautealustojen avulla.

– Kysyimme silloin yleisesti ideoita ja kommentteja kävelyn ja pyöräilyn olosuhteisiin liittyen. Se oli ehkä liian laaja kysymyksenasettelu, Taskinen kertoo pohdiskellen.

– Seuraavaksi aiomme keskittyä yhteen konkreettiseen teemaan kerrallaan, kuten reunakiviin, suojateihin tai näkemäesteisiin.

Aktiivit pyrkivät innostamaan paikallisia asukkaita mukaan toimintaan monin eri keinoin. Liikenneryhmä on aktiivinen sosiaalisessa mediassa. Ryhmän blogi on myös luettavissa verkossa: <http://haaganliikenneryhma.blogspot.fi/>

– Keskustelu facebookissa on nykyään hyvin keskeinen osa nuoremman sukupolven osallistumista. Tämä on iso voimavara. Vanhustyöväestön osalta pitää olla perinteisemmät keinot, Taskinen avaa kanssakäymisen eri muotoja.

Kannattaa hypätä Helsingin keskustassa pyörän selkään ja polkaista vajaa yhdeksän kilometriä Pohjois-Haagan katsomaan, kuinka alue kehittyy.

Lisätietoja

Annamari Ruonakoski, projektipäällikkö, Linea Konsultit Oy, puh. 050 544 1187 annamari.ruonakoski@linea.fi
Johanna Taskinen, Haagan liikenneryhmä, johanna.taskinen@iki.fi

HANKKEEN OPIT:

- Yksittäisten toimien läpivieminen on helpompaa kuin kaikkien ideoiden yhtäaikainen edistäminen.
- Keskity konkreettisiin teemoihin yksi kerrallaan.
- Paikalliset yrittäjät ja asukkaat yhteistyössä mukaan kehitystyöhön.